Constantin N. Străchinaru
Culegătorul de Zări
Ediţia a II-a
restructurată şi completată
Iaşi
Pim, 2013
Copertă faţă: Botticelli – Primăvara
Copertă spate: Claude Lorrain – Amiaza
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale STRĂCHINARU, Constantin,

N.; prefaţa autorului

Culegătorul de Zări
Ediţia a II, restructurată şi completată Iaşi, PIM, 2013
ISBN 978 – 606 – 13 – 1497 – 3
Toate drepturile de editare aparţin autorului

De acelaşi autor:

— Să vorbim şi limbi moderne, Iaşi, Ed. Agora, 1993;
— Trepte ale devenirii umane – eseuri, Iaşi, Ed. Agora, 1996;
— Culegătorul de zări – poeme, Iaşi, Ed. Agora, 1997;
— Un mire în flăcări – poeme, Timişoara, Ed. Marineasa. 1999;
— Spre mai multă lumină – eseuri, Iaşi, Ed. Fides, 2000;
— Mihai Eminescu şi Gustavo Adolfo Bécquer, Iaşi, Ed. Fides, 2000;
— Mari Sărbători, Sărbătoriri, Iubiri, învăţăminte, Iaşi, Ed. Pim, 2011-poezii, ediţia I;
— Mari Sărbători, Sărbătoriri, Iubiri, învăţăminte, Iaşi, Ed. Pim, 2012, ediţia a II-a, revăzută şi întregită;
— Din mucenicia Neamului Românesc, Vol. I., Ed. Pim, 2012;
— Din mucenicia Neamului Românesc, Vol. II., Ed. Pim, 2012;
— Din mucenicia Neamului Românesc, Vol. III., Ed. Pim, 2012;
— Amintiri însângerate, Ed. Pim, Iaşi, 2013;
— Cerul iubirii e deschis, Ed. Pim, Iaşi, 2013

Traduceri în limba franceză

— Ars longa, vita brevis, poèmes/ Cătălin Anuţa, sélectionnés et traduits du roumain par Constantin N. Străchinaru, Iaşi, Ed. Vasiliana, 2006; Avant-propos: C.N. Străchinaru
— 100 POÈMES de Gheorghe Mihail, Bucureşti, Ed. Muzeul Literaturii Române, 2006, postfaţă: Constantin N. Străchinaru

Poezie de har.

Printr-un volum de curând apărut la Editura „Agora” şi intitulat „Trepte ale devenirii umane”, dl. C.N. Străchinaru ne-a impus consideraţia datorată unui eseist remarcabil. Prezentând câteva figuri reprezentative ale geniului uman, cu predominanţa celor din spaţiul cultural francez, cartea e o adevărată încântare poematică datorită modului inspirat în care ne sunt înfăţişaţi autorii săi preferaţi: Eminescu, St. -John Perse, Cheniér, Rousseau, Stendhal, Claudel, Pierre Emmanuel, Papini, D’Anunzio şi românul St. Odobleja. Poate vor urma şi alţii. Drept dovadă a avântatului său stil, reproducem această frază axiomatică din prefaţă: „Ţări vor mai fi mistuite de ape, vulcani, foc, dar neamurile vor continua să trăiască prin profeţii lor”.

— Suprema eternizare!

Gândirea, simţământul şi modul de exprimare al domnului C.N. Străchinaru dădeau pe faţă poetul care se ascundea în scrierile sale. Iată-l, într-adevăr, într-un grupaj de poeme scrise, la date foarte distanţate, unele chiar din fragedă tinereţe, probabil după jocul împrejurărilor. Nu

cunoaştem amănunte din viaţa poetului, dar, după unele versuri, putem înţelege că a trecut prin chinurile puşcăriilor comuniste, împreună cu cei din generaţia sa, timp foarte îndelungat.

Reprezentativ în acest sens este poemul „Vremuri”, unde viaţa devine pradă, în delirul urgiei comuniste, desfătării acelor bande ucigaşe. Începutul are ceva baladesc, aproape de factură populară, căci este vorba despre o mamă cu copii, îngrijoraţi de soarta tatălui familiei aşteptat să se întoarcă acasă. Totul pare nelămurit, atmosfera chinuitoare sugerează o dispariţie fără speranţă, din cele obişnuite sub teroarea comunistă. O prigoană specifică îndreptată contra românilor, dar cu evadări sublime de sfinţenie, în genul poemelor lui Nechifor Crainic şi Radu Gyr. Poetul are un puternic fond de lirism cu zboruri de descătuşare şi ancorări sub lumina mântuirii cereşti. În toate căutările sale se regăseşte acolo, renăscut, într-o adâncă şi senină cunoaştere. Se dovedeşte încă o dată că sufletul înmiresmat de duhul creştin simte şi înţelege misterul existenţei şi rostul ce-l avem în lumea aceasta.

Februarie 1997

Pan M. Vizirescu

Prefaţă

Dintre ziduri şi sudalme.
dintre carcere şi palme.
dintre pari, centuri şi câte
n lumea asta sunt urâte;
din această grea strâmtoare
am să evadez spre soare;
am să evadez din foame.
spre – un cules de alte poame;
voi zbura din puşcărie
n raiul din copilărie:
Timpuri sfinte!
Spaţii sfinte!
Stări rămase vii în minte…

Penitenciarul Suceava, mai, 1948

Viaţă şi moarte

Iarăşi mă las în voia luminii…
Visurile vin ca să
mă suie-n şaua colinii
cu iarba mănoasă şi deasă de-acasă.

Tiptil, printre pruni, vie şi nuci, mă strecor într-un pâlc de salcâmi tinerei, dar n-ajung pe creastă, căci cruci s-aud pe culoar şi Dumnezei şi chei…

Mă uit la confraţi: înfiorare tăcută… Nu intră la noi, s-au dus mai departe…”…O lume de visuri… şi-o lume slută: viaţă şi moarte.

Penitenciarul Suceava, 1948

Eram bucuros că şi eu fac ceva…
Lângă cer, din aceşti salcâmi tinerei.

tăica taie haragi, pe care îi iau câte doi, câte trei, şi-i scot în cărare la soare. Fluier din foi de mohor, culeg toporaşi pentru mama, îi mângâi şi nu-mi dau seama de ce toporaşii mă dor!?!

Cu ei, prin lumina spumoasă.

zbor spre creasta înaltă.

feresc mătasea de aer şi-o altă

lume apare şi mai frumoasă.

Aici e cerul! Ah! Cerul… zborul de îngeri cu trâmbiţi şi surle… Dar!… iată, că-n prag, temnicerul cu steaua în frunte, începe să urle…

Vremuri

Poem dramatic în trei părţi

Prolog

Răbdarea se tocea în muchii

Ca piatra morii când macină-n gol;

Foamea se culca sub ţol

Cu oamenii şi cu păduchii.

Sub cerul vremii de scrum şi lavă.

Femei uscate, ca duse-n veci.

Plângeau cu ploile toamnelor reci Pe lângă pereţii de lut cu pleavă.

Vântu-nvârtea cenuşa în vatră.

Mama cu pruncul în pântece mort.

Viaţă-ntr-o singură boarfă de tort.

Tată cu privirea de piatră.

Blestemele, cu mii de piroane, Ţâşneau pe uşă, cădeau în prag, Bătrânii goluţi tremurau în zigzag şi-ngenuncheau pe furiş la icoane.

Foamea, frigul, frica şi câte

Mai câte făceau casă bună-mpreună în lunga noapte, prinsă-n furtună, Oamenii ajunseseră nişte lucruri urâte.

Sânii vieţii deveniseră sterpi.

Speranţa trecea la pruncul scâncit, Ochii mai-marilor – bici şi cuţit, şi sudalmele-ncăiertare de şerpi.

Soarele părea să nu mai răsară

Şi orice pod spre viaţă părea rupt.

Un glas, doar unul, se-auzea neîntrerupt…

A fost o vreme-n ţară, de ocară.

I

Gheorghe

Ninge sălciu, ninge obscur, Zările-s scurte, cerul sur, Viroage-n var, un ulm pe-un dâmb, De-a dreptul peste câmpul strâmb, Din târg spre sat, dus de nevoi înoată ca prin mii de ploi

Un om cu băţu-adus sub braţ.

braţele-n unghi, viaţa în laţ;

O pâine-ascunsă-n sân, de ger.

Mustaţa îngheţată-n cer;

Gândul, ca greul strâns în suflet.

L-apasă şi mai mult la umblet.

Un mers hai-hui, cu pasul şui

Spre casa şi copiii lui.
Prin fulgii mari şi mulţi şi grei „Marieee!… copilaşii mei!!…”
Tăcere ca-n adâncul lumii
Niciun ecou, doar căpcăunii
Viforniţei şi-au scos dulăii
Să urle în răscrucea văii
Spre drumuri care-au fost şi nu-s…
Oare ce mări suite sus.
Cu-adâncul gros şi neguros
Se năruie cu apa-n jos
Albindu-se prin frig şi vânt.
În mari zăpezi peste pământ?!? Ce colţ de cer prins în furtună. Se rupe-abrupt ca o genune, Împotmolind în depărtare Satul rămas stingher pe mare?!? Din funduri vechi de văgăuni, Cum corbii după spurcăciuni, Peste puterile-i sleite
Noaptea venea pe nesimţite
Sugrumând ziua la un cot
Cu drum cu tot, cu om cu tot…
Urlă viroagele a gol.
Vântu-nvârteşte-n prostovol
Sălbatice spinări de dealuri
Peste un om rămas pe valuri.
Valuri cu noaptea-n trântă parcă.
El, un vâslaş lipsit de barcă.
Spre care mal? Spre care port?
Spre ce bordei? Spre care cort?
Căci calea-n dodii de vâscoasă
De-acuma nu-l mai ducea acasă;
Sub ale viforului stânci.
cade-n genunchi, se saltă-n brânci, Voinţa ia în piept năpasta, Strigă copiii şi nevasta…
Dar paşii tot mai scurţi, mai reci…
Se-mpleticesc să intre-n veci. Cu-n picior prins în infinit, şi altul îndoit bizar.
Un om în câmp s-a poticnit…
…Şi ninge, ninge!… ninge amar!…
II
Maria
Iarna scutură din pustă
Crivăţuri cu spada-n dungă;
Oala ştirbă şi îngustă
Clipoceşte-o zeamă lungă;
Fumegă, din buturugă
Şi găteje, focu-n vatră;
Mama-i în genunchi la rugă.
Viforul afară latră…
Prin lumina ca o plasă

Desfăcută-n tulburi geamuri
— Mama-n uşă dă să iasă; Iapa iernii joacă-n hamuri.
Sare – un şoricuţ pe după Mătură să nu se-nspine.
— Mamă, nu mai mâncăm supă?...
— Mamă, tata nu mai vine?...
— Vine, maică, dar nu zboară...
...Şi iar dă să iasă-afară.
Crapă uşa, stă s-asculte.
Ochiul stâng i se clăteşte.
Rostogol, beznele multe
Îi prind faţa ca un cleşte.
Nici ţipenie de urmă
Nu se simte prin ogradă.
Viforul în streşini scurmă.
Iarna-i intră sub broboadă.
Lampa îşi subţie facla...
...Poate s-a oprit... La cine?!
Umbrele sunt reci ca racla.
— Mamă, tata nu mai vine?! Foamea pală vineţie
Se-nvârteşte prin odaie...
— Vine, maică, o să vie Pâine caldă şi bălaie!...
Mâini întinse şi sleite
Parcă rup, aievea, pâine.
Frigul trage lungi cuţite.
Vremea scheaună din câine.
Groasă gheaţa-n geam se prinde.
Lampa pâlpâie să moară.
Mama, pruncii îşi cuprinde.
Foamea-ncepe iar să-i doară.
Aşteptând să vadă, parcă.
Malul vieţii neivite.
Simt căsuţa ca pe-o barcă
Şi cu vâslele-ndoite.
Să mai iasă-n prag o dată...
Uşa s-a nfrăţit cu gerul.
Iarna peste casă roată
Dă, ca după câini, hingherul.
Flacăra s-a stins în lampă.
Focul s-a nnegrit în vatră
Viforul, muşcând din clampă.
Din căţeaua nopţii latră.
Sub ţolicul vechi de in
Şi de panglici hârbuite.
Mama culcă-ntr-un suspin
Patru vieţi de vremi sleite.
Ca pe-o aripă şi, haina
Peste copilaşi îşi trece;

În văzduhul casei taina
Morţii se strecoară rece.
Pruncii toţi se strâng să intre
Sub căldura mâinii-ntinsă.
Crivăţul coboară printre
Oalele cu buza linsă.
Şoaptă i se face glasul.
Ruga din această şoaptă
Suie ca un ac la ceasul
Vremii de dureri răscoaptă.
Într-un timp s-aud sub ţoale
Molfăind în visuri pâine;
Iarna şuieră prin oale
Viforu-i urlat de câine.
Cine-ar mai putea să iasă
Dintre beznele de scrum?
Moartea a ţâşnit în casă.
Casa-i sub zăpezi de-acum…
III
Gheorghiţă
Nu-i o vreme oarecare.
Deşi-i primăvară-n sat;
De pe dâmbul din suhat
Un ulm cată-n depărtare.
Vor fi fost păduri odată
În acest meleag-păşune
Unde un copil-minune
Zi de zi caută – un tată.
Iarba creşte mai departe.
Chiar când vremea-i din blesteme.
Cine poate să mai cheme
Un copil trecut prin moarte?!
Unii spun că-n miezul nopţii.
Luna când se duce-n nori.
Se aud adeseori.
Cum se strigă-ntre ei morţii;
Cei din glie îşi ţin glia.
Şi în nopţi cu crugul strâmb Gheorghe strigă dinspre dâmb Pe copii şi pe Maria.
Viaţă, viaţă, ieşi din ceaţă!…
Terminând o rugăciune.
Un copil intră-n păşune
Iarăşi dis-de-dimineaţă.
Face braţele-ntrebare
Duh născut în trup durut –
Ochii răscolesc în lut
Ca doi puişori de soare.

Fără margini e abisul
Căutării zi de zi;
Reia filmul iernii, şi
Iar îi vine-n minte visul:
Sub vânturi, pe-o mare-nspumată Tătuca din valuri pe valuri răzbea; Marea muşca din el şi vuia.
Corbii veneau pe deasupra lui roată.
L-am strigat cu inima toată.
Dar nici ecoul nu răspundea;
Marea muşca din cer şi vuia.
Corbii dădeau pe deasupra lui roată.
Cuprins de spaimă – am intrat în casă:
Fraţii şi sora dormeau grămăjoară
Cu mama – feţe de ceară.
Din care viaţa dădea să iasă…
N-am mai ajuns lângă ei, un nor.
Cu mare cu tot, a dat buzna, în goană; Sărit pe masă, m-am prins de icoană şi-am început pe deasupra să zbor.
Şi tare-am mai vrut la ei să ajung, Tătuca pe toţi să ne vadă grămadă… Gândul în plâns i se-nnoadă cu un oftat nespus de prelung…
Plânge, tace şi nu dă
Pasul din vrere-napoi;
La dâmb, înspre ulm, cinci oi
Pasc trifoi şi iarbă crudă.
Deodată s-aruncă în lături…
Copilu-într-acolo aleargă.
Soarele-ntinde prosoape să-i şteargă
Lacrimile căzând pe-ale câmpului pături.
Simte, presimte şi fuge-nainte.
Cu braţele-ntinse înoată
Spre braţele-ntinse de tată.
Să-l strângă la pieptu-i fierbinte.
S-opreşte la iarba-n format de mormânt
Şi vede-ceva mai afară:
Băţul cu nod – cuţit de pară
Dus undeva în pământ.
Ţipătu-şi face cale spre vale… Aici un capăt de dâmb s-a surpat şi iarna şi lutul au îngropat
O neîncăpută-n istorie jale.
Cântă în cer ciocârlia.
Ulmu-i la locul său;
Noaptea, s-aude Gheorghe din hău.
Strigându-şi copiii şi pe Maria…
Epilog
Ziua a păşit pe treapa
Dinspre oameni, înspre viaţă.
Se aude cucu-n faţă.

Cântă două mierle-n dreapta.
Căutat de-o întrebare –
Deocamdată neîndeajuns –
Se-ntrevede un răspuns
Peste orice dor ce doare.
Firea îşi revine-n fire.
Eu cam bănui ce-o să fie…
Voievozii ies din glie.
Un poet deţine-o ştire.
La Tg. Jiu, în refugiu
Sunt în Târgul Jiu.
dau un mic examen;
nu mă mai aseamăn
cu cel ce mă ştiu.
Unu supra doi
din liceu-ntreg.
suntem în război.
trebuie s-aleg.
să merg mai departe
Înspre Paradis.
jucând pe o carte.
aripa din vis.
Ce fel de român e
cel de gelatină
care tot rămâne
fără să devină?
Intru-n altă lume.
sunt mai împlinit.
ce caut anume.
aflu-n infinit…
Ţara-i sfârtecată.
suntem în război.
azi ca niciodată
nu mai suntem noi.
Stoluri de-avioane
zilnic trec şi – vai!
cu ce lungi piroane
scurmă-al nostru plai!
Frontul, cum s-aude.
tot mai înapoi e.
Istoria nu de
noi are nevoie.
Ne calcă-n picioare.
poate, ne şi vinde.
şi-n cârlige prinde
Ţara viitoare…
Iunie, 1944

După examen, în Tg. Jiu
O vârstă înţarcă.
alta dă să zboare
dragostea descarcă
orice disperare.
Mă trezesc pe unde
dorurile scriu
partituri rotunde.
Într-un ritm mai viu.
Jiurile-s, iată!
strune de viori;
azi, ca niciodată.
peste tot văd flori.
Dincolo de starea.
ce nu-şi află loc.
mă aprinde zarea
Ielelor de foc.
Mă opresc în parcul
Porţii lui Brâncuşi.
dragostea mea nu-şi
mai destinde arcul…
Se aude Jiul
fugărindu-şi apele –
pe-un pian cu clapele.
limpezi ca rachiul.
Întârzii la Masa
Armoniei care
mă trece în clasa
lumii viitoare
Când numai tăcerea
va da vieţii sens.
şi-n acest consens
vom vedea-Învierea…
Iunie, 1944

Culegătorul de Zări

Pe cărarea, şi-n mirarea
dimineţilor de mai.
un copil cu păr bălai
grabă-i să culeagă zarea.
Câte chemări!: Câte visări.
păsări la frunte.
nu se fac punte
spre depărtări!…
Auru-n toi.
gata să-l frigă.
demult îl strigă
la faguri moi.

Dar nu-i cu uşorul
pe aceste mări.
albelor zări
să le afli izvorul!
În ochi aprins e
vârtej de stele.
soare-n inele.
zări necuprinse.
Inul fierbinte –
I pe umerii lui
de-un foc ce nu-i
decât înainte…
Ard visuri ca vara
spre mijloc de zi:
Le voi răpi
zărilor din plai comoara!”
Dealul descreşte.
Iarba-i de pluş.
şi din urcuş
O floare-l opreşte:
Zumzet de albine tresare
şi-l îndeamnă ca să ia
acest puişor de soare
ca şi zarea ce ardea.
Deget străveziu se-ntinde.
printre aripi de albine.
şi când floarea se desprinde.
Îl înţeapă câţiva spini.
Vreri, bucurii
ah, infinite!…
se cer plătite
cu lacrimi vii.
Ochii, scântei.
departe-l poartă
spre marea poartă
cu multe chei;
Spre acel mister –
vrajă, vecie –
crescând din glie
temple spre cer.
Braţe de-oglindă.
prealimpezi ape.
zările-aproape
dau să-l cuprindă.
O fugă mai
şi iată-l unde
cerul, în unde.

joacă pe plai.
Zefiri, ocoale
fac şi aprind
În ochi un jind
de braţe goale:
— Mai – zefiri – stăpâni pe-aceste creste, dorul să-mi dezleg.
am venit, dar unde este
zarea-n suflet s-o culeg?!?
— Mergi, copile, mai departe, mai de-a dreptul, mai cu dor, unde matca zărilor
se deschide ca o carte…
Ochii, rouă-n flori de laur.
văd cu nerăbdările
lungul diamant de aur
cum îi joacă zările.
Trupul mic zefiri destramă, vrerea-i face drumu-ntins, zările spre alt vârf îl cheamă, şi chemarea-i foc nestins.
Soarele-i întinde-n cale
ramuri lungi de cireşar.
pasul lui, intrat în vale.
altă pantă suie iar.
Şi se duce drum nedus –
aripă de vis şi dor –
unde-ngemănat izvor
zările coboară-n sus.
Dealurile fac răscruce mii de zări adulmecând; guri de rai s-aud cântând spre – un copil ce-n zări se duce…
Penitenciarele Suceava – Jilava – Piteşti 1948 – 1950
Florar
Zefirul
şterge potirul
colinii
plin cu ciorchinii
luminii.
Pământul
respiră avântul
aripilor deschise
spre vise
transmise
din părinţi în fii
şi rămase de-a pururea vii.
Cântu-şi leagă mugurii.
liliacul strugurii.
S-au înspumat merii –
mirii primăverii.
Viaţa îşi cere
dreptul la viaţă

râzi, dimineaţă
de limpede miere!
După bacalaureat
În vara aceasta, densă de-arome.
livezile ard ceruri de stele.
de bucurii, armonii, axiome – inelele proiectelor mele…
Arcade-aurii, emoţii şi scuturi – strajă nemărginirii eternelor taine;
umblu prin rai ca Adam la-nceputuri, e cald şi nu am nevoie de haine.
Vacanţa-i vacanţă, plină de zboruri…
măica mă cheamă la cină, dar eu
mai rămân între-aceste sfinte amoruri
aduse în Dacia de Dumnezeu.
Bohotin, 1947
De Armindeni
Iubita mea, de nicăieri.
Iubirea mea de pretutindeni.
În ziua asta de Armindeni
tu crezi, iubeşti şi tot mai speri
că va veni, cândva, o zi
În care două ipostaze.
se vor topi în una şi
acel prea-minunat extaz e
un foc şi nimeni nu rezistă să-şi mai păstreze chipul cum
I-a fost suind această pistă
ce mai rezistă, nu oricum!
Impulsul pare de ne-nvins.
că dragostea-i mai arzătoare decât materia din soare.
oricât ar fi el de încins…
Fata cu flori
Iată o fată cu-n braţ de bujori!
surâsu-i de bun augur;
cititoarelor, pot să mă jur.
că cea mai frumoasă e fata cu flori.
Mersu-i un scris cuceritor.
În viaţa aceasta cu gust amărui – printre astre de-ncerc să o sui, este asemenea astrelor.
Întunericul din noi.
ea îl împrăştie şi-mi dă
O vigoare, o flacără să
cred că suntem doar amândoi.
Deschide comorile
celor mai mari visători;
frumoasă-i iubirea rotundă ca florile, frumoasă e fata cu-n braţ de bujori!
La-ntâlnire-n studenţie
Şapte jumătate.
pe furiş, s-a dus.

s-au ascuns pe fus
ceasurile toate.
Braţele deschise
mai aşteaptă încă.
seara e adâncă.
noaptea-i numai vise…
Tare multe drumuri
nasc dintr-un suspin!
floarea de mălin
Îşi leagănă parfumul.
Încotro s-o iau?
nici eu nu mai ştiu;
Încerc să mai stau.
poate nu-i târziu.
Stările acestea
au farmecul lor;
dorul, numai dor
le ştie povestea…
mai, 1948
Iarnă în Jilava
Gerul taie cu lungi briciuri, la opt metri sub pământ.
dreptul nostru la cuvânt
şi scheletele pe priciuri.
Stăm pe jilavele scânduri.
rânduri ca sardelele.
doar cu mierlele din gânduri
trecem toate relele.
Ne-nfrăţim cu visurile
după tainice criterii
depăşind abisurile –
acestor mici şi mari mizerii…
Stăm, tineri veniţi mai noi.
pe ciment, la şerpărie.
dăm istoria-napoi
spre un colţ de veşnicie.
Unii vin, alţii se duc
dintr-un iad în alte iaduri;
pe al timpului uluc
nu-i nici barcă, nu-s nici vaduri.
Suntem nişte numere.
numele de mult s-au şters
şi purtăm pe umere
rău-acestui univers
cu stea roşie în frunte.
şi cu bici de foc în mâini.
nu există nicio punte
peste haitele de câini.

Văgăuna asta-i lungă
şi în ea, pe două părţi.
fiecare stă pe-o dungă
precum foile în cărţi.
Geamurile, oblonite.
ne despart de cer şi zi.
prin prelegeri trec sfinţite.
vii dorinţele de-a şti.
Studenţie, zare-albastră.
aripi mari de albatroşi.
noi trăim credinţa noastră
după legea din strămoşi
cu tradiţia străbună.
Înnoindu-se mereu
doar cu partea cea mai bună din acest prea mare greu.
Când satanizarea suie
cinică la apogeu.
noi rămânem prinşi în cuie lângă Bunul Dumnezeu.
Coşmar penitenciar
O noapte de Ajun… dar sorţii Undeva în iad erau jucaţi, Mai trebuiau doar nişte-argaţi în spaţiu-ncercuit al morţii.
O clipă am crezut că nu mai sunt;
Pădure-adâncă, şi din mine
Rupeau flămândele jivine
Şi nu puteam să le înfrunt.
O mână a sărit din umăr.
Un lup trăgea de un picior;
Haitele puse pe omor
Nu mai aveam cum să le număr.
Ce-am mai rămas, m-am dat la dos, Sângele râu… miros de sânge… Şi astăzi, cel ce-am fost mai strânge Bucăţi de suflet de pe jos.
25 Decembrie 1949
Camera 4 – Spital – Penitenciarul Piteşti
Minuni în minune
Plouă
cu rouă
şi soare;
Iarba tresare.
şi noi, peste scară.
sărim afară.
mulţi.
desculţi.
În soare şi apă;
plantele s-adapă.
pianele ploii, clapă cu clapă.
ne scapă
c-o simfonie

În nalba ce crapă
de bucurie.
ca romaniţele;
noi zvârlim rochiţele
şi sărim pe-oglinzi.
de-argint cât cuprinzi.
În ograda cu mărgele.
cu brăţări şi cu inele
care ard să ne-ncunune:
minuni în minune…
Mama râde la fereastră.
tata a intrat pe poartă.
satului i-a crescut toartă
roşie – galbenă – albastră;
noi în sat, satul paner.

Iată-ne ţinuţi de cer, ca un adevăr ce vrea să rămână pururea peste acest din greu mai greu, lângă bunul Dumnezeu.

După cules
Toamna trage din arcuş
crângul de-aur, jucăuş:
O feerică minune
răspândită-n mii de strune
care-ncearcă să-ncunune

tot ce-n viaţa noastră nu ne aseamănă cu eunucii; trei copii fac semnul crucii şi strâng nucile-aurii, strugurii rămaşi prin vii şi gutuile rămase –

n ale cerurilor plase.
Bucurii, ce bucurii…
strâng la piept aceşti copii!
ei şi eu luăm aminte
la aceste-armonii sfinte.
Noapte-n câmp
Fânu-i des şi subţiratic.
stelele ascut jăratic;
plantele uşor respiră.
florile în tei se miră;
câmpul se aude gureş.
pieptu-i prins de-un dulce iureş;
se aude seva-n lemn.
tainic face luna semn;
valea clatină din barcă.
lanurile grâu înţarcă;
zările închid din pleoape.
cerul copt şade să crape;
ochii, săbii de foc lung.
cu ai cerului s-ajung.
pe un portativ prelung…

Cu Zmeul
Cu taşca plină
de-un dor de mai multă lumină.
pe aer apăs.
şi iată-mă-s.
fără greş.
În vârf de cireş:
fac o sfântă cruce
răzgându-l să nu m-apuce.
setea să nu mă usuce…
Hei!… şi-acum să scot
zmeul la înot;
Ia, uite-l cum suie
parcă e şi nu e
zbor de ciocârlie.
colţ de veşnicie
vârf de adevăr
prin cer, în răspăr.
săgeată de foc.
mereu în alt loc
foarte muzical
mereu vertical.
peste orice val
ca un ideal…
Sfoara se termină.
setea de lumină
nu mă mai amână.
Întinde-te, mână!
mai sus, subsioară!
lungeşte-te sfoară!
sfoară, fă-te rază.
rază, fii mai trează!
Visul meu cel mare
să ajungă-n soare.
precum o mirare
plină de amploare
singura esenţă
Întru existenţă.
Naşterea Domnului
Sfânta Naştere Divină.
din cetatea Betleem.
umple noaptea de lumină
şi ne scapă de-un blestem.
Cad din noi mai vechi păcate, ne simţim cu mult mai vii, se deschid la ani lăcate şi redevenim copii
buni la suflet, drepţi la gând.
gând şi suflet puse-n fapte;

O minune-i şi-acum când noaptea nu mai este noapte.
Sensul vieţii tot mai sus e
din iubire, peste astre.
căci prin Naştere, Iisuse.
vin renaşterile noastre.
Cântă îngerii colinde
În această noapte sfântă
O stea arde mai fierbinte;
cerul şi pământul cântă
sfânta Naştere cuminte.
Magii vin pe raza ei.
Întunericul s-aprinde;
printre iezi şi printre miei.
cântă îngerii colinde.
Minunatul semn ceresc
la Betleem stă din mers;
cei trei magi, bătrâni, s-opresc
la mijloc de univers.
Daruri din desagi cum ies le
pun la sfintele călcâie
ale Pruncului din iesle:
aur, smirnă şi tămâie.

Serafimi protectori zboară, cum din vremi mai vechi s-a spus lângă Preasfânta Fecioară şi Pruncuţul Ei, Iisus.

Magii pleacă… După ei
vin popoarele pe jos.
peste văi şi munţi merei.
să se-nchine lui Hristos.
Şi eu cânt cu mii de prunci
şi de îngeri, vechi colinde.
pe când Ceru-n noi aprinde
bucuriile de-atunci.
Evurile-or trece-ntruna.
lumile s-or primeni.
numai noi, întotdeauna.
vom slăvi această Zi.
Paştele Domnului, Paştele…
În ziua Luminii
suntem cum crinii
când se deschid;
Sufletu-i avid
de înnoire
doar prin iubire
Sensul minunii
când şi alţii şi unii
suntem ca mirii.
Suflete.

umplete
de sensul iubirii!
Cu vaca
Pe lângă sat
oamenii ară.
soarele trage iarba afară.
vaca paşte-n şesul lat;
dealul se ţine de meri
de cireşi, nuci, pruni şi peri, să nu se răstoarne; soarele gâdilă vaca-ntre coarne. Toată natura
e vorbă făptaşă;
râde apa golaşă.
râd grădinile cu toată gura;
şi eu mă dau de-a dura
pe-acest verde lăicer.
azvârl şapca-n cer.
joc soare
În picioare.
trec azur.
prin pumnul ciur
şi strig cât mă ţine gura:
Uraaa! Uraaa!
Chiui şi cânt.
râd şi cuvânt.
m-avânt cu livezile
spre toate amiezile.
scutur din cireşi polen
şi pasc vaca în Eden.
Fericire, ştiu de-acum
care este al tău drum
spre lumină.
spre nemoarte
ce profundă şi senină
este-a cerurilor Carte!…
Zbor şi crez
Sorb câte-oleacă
al zilei văratic eter;
ochii caută spre cer.
gândul, spre omul ce vine şi pleacă…
O adiere clăteşte plantele-n margini, câmpia-i tot mai aurie;
oprită-n înalturi, o ciocârlie
scrie-o melodie pe-ale cerului pagini.
De soare scăldată.
s-opreşte cu-aripile prinse de raze şi scutură-n grâu smaralde, topaze cât e ziua de lungă şi lată.
Mai zboară-o ciocârlie, dintr-un pâlc de mohor.
şi altele, tot vertical!

Cum zboară visurile în ideal!...
Ce crez e – n această idee de zbor!...
Eliberarea” – Momente
— L
În urmă, întuneric şi scrâşnet de dinţi –
Iadul ieşirii din minţi;
În faţă, visuri cuminţi –
speranţele mele fierbinţi;
În suflet, cerul cu sfinţi
şi rugăciunile pentru părinţi, pentru fraţi, şi-nainte de toate, pentru surorile mele asasinate.
— 2
Cu bocceaua la subsioară
fac primul pas pe poartă, afară;
ochii încep să mă doară
şi merg într-o doară
cu inima împuţinată
Într-o ţară înstrăinată;
vreme durută.
spre o localitate necunoscută.
— 3
Pe trotuare.
tăcere, soare.
pe-alocurea şoapte:
Aiud, mai, 1957.
— 4
Amară tinereţe, amară!...
Sunt în gară?
În port?
Sunt viu?
Sunt mort?
Nici eu nu mai ştiu...
— 5
Stingher.
m-aşez într-un ungher
şi aştept;
O cucuvea mai veche scurmă în piept;
tuşesc pe ascuns.
aş vrea să nu vadă lumea că-s tuns
şi că-n hainele roase
duc nişte oase.
— 6
Nu-mi dau seama, cum
văd ca prin fum
un drum prin paragini
fără margini.
fără capăt:

enigmă cu lacăt
Închis
pe-o aripă de vis.
— 7
Zbor, născut din mări de dor.
ca să luminezi în lume.
pe biletul incolor
drumu-i rupt, abrupt sub nume;
aer acid.
Imaginea unui zid…
şi pleoapelese-nchid
ca o geană de pădure
poticnită în secure.
— 8
Trezit din leşin
În lumină.
străin
Într-o lume străină.
mă uit mai atent pe hârtie:
un sat nou, într-o veche câmpie.
— 9
Un şuierat de locomotivă, se pare…
Inima tresare.
mă uit în zare.
foarte bine:
ce stare, Doamne, ce stare!…
oare trenul vieţii sau al morţii vine?
— 10
Mersu-n necunoscut
e la fel de durut
ca cel din carcere şi lanţuri… noaptea visam că săpam şanţuri adânci ca mormintele

Înalte ca sfinte cuvintele, din rugăciunile pline de armonie în celula devenită chilie, din care nimeni nu ne poate priva de această minune!

În vagon, lume-abătută
şi mută…
…şi în acest cimitir.
savurez, ca dintr-un potir.
poemul Septembrie de Radu Gyr…
Doamne-ajută!
Aiud, 1957
În Bărăgan
Emoţii fără căpestre
joacă-n buiestru mărunt;
În marea cu spice de unt
ochii râd cu mii de ferestre.
Ciocârliile cântă pe strune

prinse de grâu şi de cer.
Inima, adânc paner.
se umple de-o sfântă minune.
Doamne, câte melodii
ştiu aceste ciocârlii.
fluiere şi suveici vii.
Între ceruri şi câmpii!
Este-acesta un mare miracol
ce mă face să uit de exil
şi să redevin copil
râzător de-orice obstacol.
Aşteptare în Bărăgan
Plictisul trage din lulea
tutunul veştedei câmpii.
aştept… de aşteptare mi-i.
azi, galeşă privirea mea.
Subţire ploaia stă la geam
mai plicticoasă decât un
gând enigmatic, şi-am să-ţi spun
de ce răbdare nu mai am…
În zidul apatiei bate

Însingurarea mea de-acum; aş vrea să plec şi nu am cum – dorinţi mereu asasinate…

Dar, vai! exilu-acesta este un fel de pat al lui Procust, şi eu, studentul, întins peste acest spectacol… Ce dezgust!…

Legat de gât, picioare, mâini
şi presimţind ce-o fi să fie.
mă furişez în veşnicie
şi-mi privesc trupul dat la câini1…

1 A urmat a doua arestare cu trimitere la tăiat de stuf, la Periprava

În preajma secerişului
Parcă-s mahmur
de-atâta lumină!
Câmpia frământă făină
cu valu-ajungând în digul de-azur.
Satele-naltele scumpe vapoare
au miros de cimbru şi pâine;
cu prora se-ndreaptă spre ziua de mâine.
şi catargele sfintele, suie spre soare.

Şoseaua fierbinte fuge-nainte prin această muzicală minune; e o stare de rugăciune

pe care încerc s-o prind în cuvinte.

…

Ce contrast între natură

şi lumea satanică de peste noi; greu este jugul acestui gunoi apăsător şi plin de ură!…

Schei – Bărăgan, 1958

Ielele

Deschid fereastra, dau în lături perdelele şi ies pe-ndelete din liniştea mea; amiază-i de-a binelea, pe largul câmpiei se gâdilă ielele.

Aruncă în aer bluze şi fuste.
se scaldă-n lichioruri strălimpezi şi vii.
se-ntind pe plajele verii auguste.
fac tumbe şi salturi ca nişte copii…

Sunt ele, sunt ielele, fetele, fete de-un neastâmpăr tare fierbinte, cu râuri de aur în grâul din plete
şi-o vrajă ce nu vrea să intre-n cuvinte.

Bărăgan, 1958

Vară-n câmpia română
Nechează o mânză de curse în mine
fără şea, fără om, fără frâu;
aş alerga prin Edenul din grâu, grâu cu paharele-ntinse şi pline.
Ambrozie strânsă în marea
de spice cu bobul în lapte;
O mare de miere, o mare de şoapte
foind ca făina şi sarea.
În iulie-aici, fecioare de foc
vor juca o fantastică zestre;
a le vedea cu mii de ferestre
e marele meu noroc.

Creşte-ţi în voie splendori! Când dorinţa şi gândul sunt gemene această a contrastelor vreme ne face aproape nemuritori.

Izvorul cerbului

Iedere-arămii de lună.
Împletindu-se discret.
printre arcuri de făget.
fac poienii o cunună.
Stâna-n centru, pe-un cojoc.
lângă lună, spun oierii
cum odată-n plinul verii
a luat pădurea foc;
ei arată spre – un izvor
de unde un cerb de aur
dădea roată la coclaur.
muşcând limba flăcărilor.
Vietăţi, fugind aiurea.
au scăpat atunci la stână
şi cu oile-au stat până
a crescut din nou pădurea.
Cântă, poete
Deodată, cărarea
se-opreşte-n lumină;
senine chemări se înclină
şi-mi taie brusc răsuflarea.

Izvorul, fiorul
dulce, fierbinte.
de muta mea dusă luare aminte.
ventuză-şi lipeşte urciorul.
Arii discrete.
sub cerul cald.
Ies din marea de smarald
a spicelor. Cântă, poete.
aceste vii simfonii
pe care câmpia domestică
le amestecă
În cântecul de ciocârlii!
Visurile
Dis-de-dimineaţă.
visele ne ies.
pline de-nţeles.
repede, în faţă.
Roua lor acum
face să crească
şi mai crească
pornirea la drum.
Cu aprinse flori
şi coapte nectare.
ne-ntind pahare
de aurori.
Ce dau putere.
spor suitor.
un altfel de zbor.
spre o altă avere;
Spre unde nu-s
decât ciorchinii.
mulţi, ai luminii
crescând în sus.
Cununii

Ochii mereu nesătui stau la fereastră precum stă portiţa deschisă la drum să intre salcâmii înfloriţi şi fudui.

Razele joacă-n pervaz staniol
ca nişte benzi de mercur;
pe troscot şi-n aerul pur
copiii se dau rostogol.
Bărăganu-i de jur-împrejur
scânteie lângă scânteie;
cumpenile-nfipte-n zări condeie –
scriu ca girafele când beau din azur.
Minuni în minunea de toate culorile.
emoţii cos şi descos.
pământul acesta foarte mănos

şi-a scos la soare comorile.

Logodne în calde amiezi; gândul se face scară, inima, inimă de căprioară, vine din codri-n câmpiile treze.

Rup hamuri, ştreanguri şi frâu.

sar peste prag ca o veste –

În această a naturii poveste

mă trezesc printre câmpuri de orz şi de grâu.

Alaiuri de multe şi sfinte iubiri, pământul preasfântul se-nsoară; ciocârlii chicotesc şi măsoară în aer rachiuri subţiri.

Sonuri, arome, culori se adună, ca-n Baudelaire: beţie de pleaşcă, soarele aur aruncă din taşcă: două anotimpuri se cunună.

Sânzienele

Lin.

cerul – imensă floare de in –

Îmi joacă pe frunte

petale mărunte.

cununie de vis;

Larg deschis.

cu-aripa luminii, mă

farmecă-n inimă

şi-amândoi

alunecăm în foi

de trifoi.

De jur-împrejur.

Infinitul pur;

soarele scrie

chipul său în câmpie.

Zi de vară

Şi de-nfolrit busuioc!

Grânele se coc.

ciocârliile măsoară

pânza cerului, uşoară.

apa cerului, senină.

şi se-nfăşură-n lumină.

Trec şi vin mileniile

strălucesc sânzeniile –

zânele pământului.

ale necuvântului.

numai salbe

de flori aurii şi albe.

panglici şi mătăsării

şi mai vii euforii

În inele şi mărgele.

ca dintr-un tezaur scoase;

noaptea se prefac în iele

şi-ajung la feciori în case.

Jucaţi, fetelor, că-n zare

şi-n amiaza argintie
mai dansează-o fată vie.
după care doru-aleargă.
pe câmpia asta largă:
armonie… poezie…
Iunie în Bărăgan
Şed la treapta
şesului mustind de viaţă
mi-a cântat un cuc în faţă
şi trei ciocârlii în dreapta.
Şi-a vărsat, suind acum.
soarele
urcioarele;
Bărăganul uite-l cum
râde… curge…
Demiurge.
aripi calde se desfac
şi mă-nconjură şi parcă
eu pe marea lui sunt barcă.
el pe marea mea-i colac.
Nostalgii
S-au aprins în soare teii…
tare m-aş mai duce cu viţeii
şi cu vaca la păscut!
Verde-viorie-n lut
primăvara iar să-mi fiarbă
neastâmpărul prin iarbă.
zarea iarăşi să-mi alinte
sufletul rămas fierbinte.
Eram mic, mergeam cu vaca
şi băteam în trestii toaca;
ziua era numai viaţă.
cucul îmi cânta în faţă.
azvârleam cu piatra-n apă
şi râdeam cum apa crapă;
alergam cu alţi copii
după zbor de ciocârlii
şi le ascultam cântatul
şi nu ne-auzeam oftatul;
ele sus, spre cerul sfânt.
noi, privind de pe pământ.
ne făceam spre ele drum
doar cu visul, ca şi-acum.
Toamnă cu alt înţeles
Auru-n răchiţi sleise.
vremea se făcea mai rece.
visurile multe mi se

pregăteau la drum să plece.
Funigei, care înoată –
n amintire şi acum.
legănau spre zări de fum
şi de pajişte-mpuşcată.
Ciorile în stoluri late.
peste câmp, în soare-apune.
pătau cerul cu cărbune
de pumnale înaripate.
Sângera-ntre zi şi noapte
urma soarelui pe creste
ca-n duruta mea poveste –
n ani şi cifre: doi ori şapte.
Toamne vin şi toamne zboară dar în una şi-un apus am fost smuls şi dus pe sus în alt iad a doua oară.
Invocare
Suflete.
umple-te!
Fii
al atâtor armonii
din copilărie.
din veşnicie!…
Ieşeam din râu.
Intram în grâu.
vorbeam cu spicele.
jucam arşicele.
m-atrăgeau culorile.
sărutam florile.
cântam din foi
de trifoi cu patru foi.
vacile păşteau pe lângă noi…
Şi azi, şi-oricând, am să aud
un copil cu glasul crud.
repetându-şi ruga lui.
În mijlocul câmpului.
spre albastrul cerului:
Doamne, dă-mi aripi să zbor.
ca un puişor de dor.
peste nalbe şi mohor.
să nu sfărâm sub picior
nicicum albul florilor!…”
Să tot fii.
să tot refii
stare de copilării.
lumea ei de ghiduşii.
armonii.
Împărăţii…

Lumi şi lumi
Liniştea ta… de ea o clipă
ca cerul de pământ m-am rezemat;
mi-e statu-ngust şi dusul lat, privighetoarea bate din aripă.
Eram în lumea ei din sate
şi-o ascultam când dădea floarea
În tei, dar deodată marea
de valuri, iaduri şi păcate
şi-a scos balaurii spurcării de bezne, foc, gheare şi dinţi pân’ lumea şi-a ieşit din minţi, căzând pe muntele-ncercării.
Iubito
Ce mult aş vrea să înţelegi
şi niciodată să nu-ntrebi, de ce
vorbirea mi-e din petece.
şi gândurile nu-s întregi?
Mi-au smuls, cu haitele turbării, inima, visele şi luna, de-atunci mă recompun întruna pe valurile consolării
şi rog pe bunul Dumnezeu
să nu sădească-n mine ura.
să iau exemplu la natura
de om lovită şi ea, greu;
şi care-n pace se reface, renaşte verde cum a fost, peste-acest timp viclean, anost, cu fabrici de securi şi ace…
Peste ani
Oprit pe griul ros al băncii
ascult o muzică şi o-nţeleg altcum; de câte ori nu m-au oprit din drum, sub cetini, ale soarelui moi lăncii…
Acest clătit de foi multicolore, ce seamănă cu ale tale şoapte, şi-acest multiplicat pornit de hore – ale frunzelor căzute peste noapte.
toate-mi vorbesc de tine şi de-un timp care, discret, s-a subţiat în margini… Edenul unei vârste… ca un ghimp peniţa-nsângerează pagini.
Aşteptare în oraş
O umbră sare ca un zar
Aştept… aştept şi timpu-mi pare un melc cu casa, din spinare, cât coama unui deal bizar.
Un zar de umbră joacă-n dungă.
În turnuri ceasul bate rece
şi parcă acele-şi petrece
prin inimă şi te alungă.
Îşi face cu-ndoiala loc.
umbra în mine şi pe ziduri;
luna, pe bloc, un ghem de riduri.
vesteşte-un semn de nenoroc.
S-a dus şi pasărea-nserării…
grăbit e timul, ca nicicând –
din gând alunecă-n alt gând.
şarpele rece-al întrebării…

Mă-ntorc cu pasul nimănui;
stăpână peste străzi şi ziduri.
luna-obraz crestat de riduri –
spre o fereastră caută şui…
Ploaie de iunie
Văzduhul începe să fiarbă.
mama aduce puii în casă;
şerpi cu spinarea spumoasă
Încep să se joace prin iarbă.
Parcă o bârnă mare
s-a rupt la digul zării, greoi;
valuri de ploi
bat în geamuri cu sare;
drumul îşi stinge cărbunii, pârâul e tot mai lat, şi bat din ramuri la margini de sat sălciile, aguzii şi prunii.
Vara-i suită la coasă.
ziua-i căzută din prânz;
nechezând, o iapă şi-un mânz taie-n galop păşunea setoasă.
Ghicitoarea mea de fum
Visătoare văi de scamă.
soare-alunecând mahmur.
cineva de mult mă cheamă
pe coclauri de azur.
Dorule, spre ce mă poartă –
naltul visului oblânc?!?
O ţigancă-mi bate-n poartă, ca o soartă în adânc.
Să-ţi ghicesc în foi”…O, Doamne.
printre salbe şi cercei.
oare glasul cărei toamne
murmură-n îndemnul ei?!?
Hai în casă!”, ea, spre zare.
clătinând fire de fân:
Ba, acolea! în frunzare!”
…şi frunzaru-i lângă drum…
Ziua-i sul cu ale sale
pânze albe; ca nicicând
seara scutură pe vale
furnicare tremurând.
O ascult cu gest supus.
ghicitoarea mea să-mi spună
despre câte sunt şi nu-s…
Toamna bani de aur sună.
O privesc în ochi şi, parcă.
mă afund în apa lor…
Fă-te vâsle lungi la barcă.
vântule răscolitor!
Tainic îi aud cuvântul.

cărţile grămezi rămân.
printre noi se-ndoaie vântul
stamba-i lunecă pe sân;
Sânii ei, cuprinşi de semne…
Oare cât mai pot s-aştept?!?
Vântul serii joacă-n lemne.
freamătu-i la mine-n piept.
Şi-am dormit cu ea o noapte.
sub şi pe deasupra foi.
coapte, ale toamnei şoapte.
au vegheat pe lângă noi.
Înspre zori, ehei! departe.
ghicitoarea mea de fum
cu ghioc şi cărţi deşarte
dispăruse pe-un alt drum.
Furişată-n vis arsură.
cine oare – o să ajungă?!
Dincolo de zarea sură.
calea e atât de lungă!…
Visătoare văi de scamă.
soare-aluncând mahmur.
cineva tot mă mai cheamă
pe coclauri de azur…
Taina ciobănaşului
Ziua cu noaptea se-ngână.
umbrele suie-n poiană la stână;
Ciobănaşul, din fluier, agale
spre vale-şi doineşte suspinele sale.
În preajma stejarului
casa pădurarului
cu cerdacul scos afară
şi-o puică de căprioară.
Tinereţea nu dezminte.
fierbe sângele fierbinte.
Între fierbere şi pace
dorul creşte şi se coace.
Satul lui de-acu-i departe…
de sat, dragostea-l desparte
căci fata de pădurar
I-a pus inima pe jar.
El o vede-adeseori
În poiană după flori.
printre stupii din prisacă.
după flori cum se apleacă
pe sub gene de pădure
cum se-ndoaie după mure.
Dintre vârfuri de brădet.

luna-şi scoate sânu-ncel.
stelele de geam s-anină
pe lungi strune de lumină
şi de inimă se prind
cu o urzeală de argint
şi-mpreună-ncep să ţeasă
zestre scumpă, de mireasă.
Lămpi în camere s-aprind
ciobănaşu-i numai jind.
ziua-ntreagă, noaptea toată.
ochii lui acolo cată
fata lui şi-n vis visată.
Cântă tu, privighetoare.
O iubire dată-n floare.
O iubire care doare.
O iubire ce nu moare.
pentru o fată, fată mare!

Cântă pasărea măiastră, cântă fata la fereastră; dintre geamuri larg deschise, dintre dorul ei şi vise.

toate cântecele sale
Îşi fac drum, îşi taie cale
să ajungă pân’ la stână
şi la stână să rămână.
Dintre oi şi oful lui.
taina ciobănaşului.
trasă-n fluier şi-n cuvânt
ca pe-un tăinuit descânt.
suie-n cer, în cerul sfânt.
sfântă vine pe pământ
şi rămâne sfântă-n cânt.
Dorule, de-ar fi să ştii
cum se-nalţă în tării
doina dorurilor pline
de iubire şi suspine.
ai lua încet de mână
fata ca s-o duci la stână
şi din aurul din lună
le-ai face câte-o cunună
să rămână împreună:
ea, albină gospodină
cu prisacă şi grădină.
el, oier lângă mioare
şi-o iubire ce nu moare
cu pruncuţi râzând în soare.
Livezi etajate
S-a-ntors livada-n susuri
cu augustul în jos –

bulgări de unt pe fusuri
de aur mătăsos.
Recolta e bogată.
şi Carul Mare-ntoarce.
În cer oiştea lată.
mere de foc să-ncarce.
Feerică livadă!
Culesul e în toi.
cad merele grămadă
cu auru-n trifoi.
O sfântă adiere
de aer tămâios
mi-arată ce avere
e-n ceruri şi pe jos!
Mirifică privelişte!
un spaţiu botezat!
şi-o tragică nelinişte
născută din păcat –
Un august al vânzării.
…şi câte valuri după…
ne calcă şi astupă
cu plumbul disperării
Edenul etajat.

Armonii

Domneşte liniştea de jur-împrejur;
e seară şi încă-i lumină;
livada mă cheamă la cină.
cad fructe pe-al ierbii verde velur.
Setea-nsetată mă poartă
pe sub bolţi cu paharele-aprinse şi prinse de ramuri ce-nadins se întind cu aromele toartă la toartă.
Să beau, şi beau, cum bea stepa din ploi
şi nu-mi pasă ce-o să mai fie
când pui de vulpe-argintie
din lună sar printre noi.

La o cafea

Unii ghicesc în cafea după ce o beau. Domnişoară, eu voi ghici la-nceput, vezi aburii aceştia? Au nuanţa unui timp durut…

Trei şerpi, suind, împletesc deschisă foarfeca limbii… ehei! De-acum mi-e şi mai uşor să ghicesc, în aburi, apar trei căţei:
Se dau de-a dura
să fie pe plac;
fac noduri cu labele şi noduri desfac.
Domnişoară, ce frumos se colorează natura!

Iată, se-mpuţinează caimacul perlele-nchid ochii tăcute; creşte în mine copacul atâtor gânduri nevrute şi mute…

Zgura dă roată pe margini de ceaşcă.

aburii s-au retras în cuvânt – Domnişoară, toamna din taşcă aruncă banii aurii pe pământ!…

Sfârşit de toamnă bacovian

Groparii s-au oprit în vie;

În văi căţui cu smirnă s-au aprins, ard plopii-lumânări în cerul stins, şi-i plâns pe-ale butucilor sicrie.

S-aud atâtea clopote în glie!…

Cernite pânze, apele aştern.

bat vânturile, bat dinspre infern.

şi ziua se împotmoleşte în chindie.

Tu, cramă, taci! Pe marea cenuşie.

convoiurile toamnei se-ntreţes, ecoul morţii fumegă spre şes şi-ncet-încet coboară-n veşnicie…

Reverie

Următoarea filă n-am s-o mai întorc, Ochiul şi cu geamul se deschid în mine şi deodată camerele-s pline

De copaci cu faguri care nu se storc.

Chefuim cu vara într-o-nflăcărare

De-alte calendare şi ciocnim pahare.

Zările-s în noi, emoţii şi-altare

Toţi suntem cu ziua aproape de soare.

Răsturnăm dulapuri, masa şi cu scaunele;

Subţiem pereţii şi ieşim afară;

Strunele, alămurile şi-ncă o fanfară.

Copacii în flăcări, plătind toate daunele.

Straşnică beţie! Nu mă mai întorc;

Plosca de-altă ploscă-n inimă o sparg.

Să se-nvârtă nunta până la catarg;

O, copaci cu faguri care nu se storc.

Cioplitor în Soare

Arde dalta ca o amiază

În care fierbintele nu mai încape; visul m-ajunge cu un fel de rază

de foarte departe… de foarte aproape.

Când toate pornesc din aceeaşi dogoare.

toate s-orânduie cum se cuvin; visu-mi întinde o cupă cu vin.

beau vinul şi sap mai departe în soare.

Un spor mi s-adaugă: înalt, pur; încep să cânt, între zările pline, visul, pe creste de azur.

joacă de mână cu mine;

Şi nu suntem singuri, oamenii vin prin cântecul nostru jucând fiecare; căci toate s-orânduie cum se cuvin, când toate pornesc din aceeaşi dogoare.

În vacanţa mare

Nu rup florile. Admir fecioarele. Îmi plac izvoarele ce ies din stânci. Coboară în suflet mai marele unei linişti extrem de adânci.

Pulsul naturii, egal cu drumurile ce trec printre cer şi pământuri; apele când încerci să le murmuri, le şi simţi transformânsu-se-n cânturi.

Vacanţă de vară-ntre rubine şi perle, din nou studenţie pe-un trecut dureros; în aurul strugurilor cântec de mierle în nişte vremuri întoarse pe dos.

S-a îngustat grădina, simbolica-i via.

Unde e-naltul? Care e latul?

A dispărut din sat primăria.

un satrap ar vrea să dispară şi satul.

Iată cum liniştea nu mai e linişte; omul a fost izgonit din om, ciulinii au dat buzna în pajişte, copiii nu mai ştiu să se suie în pom.

Vorbesc cu tata; vorbele-s şoapte; ne uităm prin preajmă, de bună seamă; de această interminabilă noapte, ai plecat înainte de timp, dragă mamă.

În grădinărie
Inimă, cine te
face bârnă
de aur?
Mă uit la vinete
cum atârnă.
ca nişte fudulii de taur!

Rodul pământului şi al luminii, dragostea zilei de vară; ardeii şi-ascund printre frunze ciorchinii, roşiile-şi scot sânişorii afară.

Plină de sensuri amiază:
acţiune, aer, apă;
cimbrul şi busuiocul fumează.
varza de veselă crapă.

Ce minuni, Doamne, ce minuni pe-acest preasfânt Pământ!… în contrast cu-ale noastre genuni fără drept la cuvânt…

Apa vie
Fereastra dă spre veşnicie
când îngerii, unindu-şi cântul.
mi-aduc în zorii zilei sfântul potir cu-această apă vie.
Desigur este-o alchimie
a spiritului ce nu vrea
decât în linişte să bea
a cerurilor armonie…
Hotarele încet se şterg.
materia se estompează.
şi transa ce mă luminează
mă lasă liber să alerg
prin raiul verii, în speranţa
de a-mi cunoaşte toată Ţara; Cât de frumoasă este vara
când folosim rodnic vacanţa!
Aberaţii
Limbile roşii se adună
şi pun la cale-între ele
să prindă-n cuiburi rândunele când câinii latră lung la lună.
Figuri scălâmbe, prinse-n vântul

unei istorii numai toane.
calcă bezmetice pământul.
semănând secetă şi foame.
Omizi, puzderie-n copaci.
rod frunzele şi florile;
pe apa sâmbetei, comorile
mâncate-s ca de vârcolaci.

Copiii nu mai râd la joacă, bizară e mişcarea lor; ce straniu vântul vremii toacă atâţia pui de vis şi dor!

Localnicii sunt străvezii
şi-ntr-o tăcere de mormânt.
furaţi de-avânt şi de cuvânt.
se uită cu priviri pustii.
Un timp inert, un timp incert
Încercuie atâţi ostatici
mărşăluind ca-ntr-un deşert:
sleiţi, neîncrezători, apatici.

Prezentu-i munte fără margini… suntem împinşi sub talpa lui; eu trag din inimă un cui şi scriu cu el aceste pagini.

mai 1970

Satul

Merii, perii şi cu prunii
stau la sfat în preajma porţii;
taie-n iarba neagră a nopţii
secerea din cornul lunii.
Satul s-a întors în timp
la-nceputurile sale;
valea suie-n el agale.
dealu-i muntele Olimp.
Acolo se prind la sfat
zeii în răscrucea nopţii
când se mai trezesc şi morţii
şi mai caută spre sat.
E o viaţă laolaltă…
satul stă în centrul ei.
cu mistere şi cu zmei
şi cu liniştea înaltă.
Stă deschisă la odaie
uşa înspre infinit;
stelele s-au înmulţit.
gânduri, visuri se-ntretaie…
Somn în câmp
Noapte mătăsoasă.
Iarba-i de coasă –
şi de coasă-mi ard călcâii.
eu în câmp şi doru-n târg.
pe deasupra ard lămâii

cerurilor date-n pârg;
dealurile suie-agale.
văile prind luna-n poate.
firul apei se ascunde
Între sălcii mari rotunde;
tainele se duc, se-ntorc
greierii torc.
Iepurii ies
cu pasul sumes.
Izma fumează.
boabele creează;
somnul mă descântă.
vrerile se rup
şi parcă o sfântă
linişte îmi intră-n trup.
În gând.
totul lunecând
spre gri –
uniform
şi
adorm.
Setea de absolut
M-am săturat de toate-aceste
Interogaţii ce ne rod;
al liniştii miriapod
Înaintează-ncet spre creste…
Ştiu că-ndoielile sunt lespezi chiar de-s pe-alocuri aparenţe.
dar ele-ţi pun pe umeri zdrenţe de care nu uşor te lepezi.
Şi totuşi, dincolo de lut.
de tot ce e, de tot ce nu-i.
rămâne-n sufletul oricui
tăcuta sete de Absolut.
Întoarce-te-acasă, copile!
Ne macină morile
erorile
căderilor noastre –
n dezastre…
Uneori ororile
altor trăiri
alungă florile
din amintiri.
Gânduri şi firi.
Întrebări şi uimiri
abile, subtile…
Întoarce-te-acasă, copile!
Sfârşit de toamnă
Plopii-n flăcări, flăcări suie, într-un geam arde-o gutuie, cerul se

apleacă-aproape, bate vânt cu gust de ape; opărită-i iarba luncii, mamele-şi îmbracă pruncii; umed scârţâie butucul, gospodaru-şi ia surtucul; din livezi cad mahmudele, dintr-un nor cad reci mărgele; prunii zvârl în aer ruble; omu-şi pune geamuri duble; sar prin şanţ rugini şi zgure, trece-o babă-n straie sure; trec pe drum căruţe cu lemne, ce de-a semne! ce de-a semne!…

Despre acest timp anost.
despre-o vreme care-a fost
şi de-o iarnă ce-o să vină
fără foc, fără lumină!…
Primăvară, eşti departe.
parc-o moarte ne desparte!
Avem nevoie şi de-ngândurare
Vântul toamnei dă să-mi poarte
paşii printre frunze sparte;
soare palid, plante moarte.
boabe de mercur pe-o carte.
Se-mpletesc pe dealuri sure
lungi, prelungi ecouri reci;
viaţa se răstoarnă-n veci.
bruma-i lamă de secure.
Oare ce mai este viu
În grădină, în pădure?
se depun atâtea zgure
peste câmpul vişiniu!…
Mă opresc mai mult ca altă
dată şi privesc în lung…
Tare-aş vrea să te ajung
primăvara mea înaltă!
Ceţurile vin pe apă
şi se-ntind sub cerul scund;
nostalgiei mă cufund…
La pian s-a rupt o clapă.
Mă-ntorc între cărţi
Primăvara asta-i mai capricioasă:
frig întârziat, ceaţă, aşteptare…
la alimentară, coada este mare.
lumea se îndeasă în aceeaşi plasă.
Mă-ntorc între cărţi, scap de josnicie;
trupul stă flămând, sufletul s-adapă;
O agheazmă sfântă este-această apă pururea mai vie decât apa vie.

Şi astfel fug de câte-aş vrea să fie altfel decât sunt; se ceartă lumea la un gram de unt, căruţa vremii şi-a rupt oiştea.

Pe lacul liric – Iaşi
Viaţă, binecuvântată
fii şi, poate, când nu eşti!
Între ape ca-n poveşti.

ziua caldă se dilată.
Aeru-i numai huzur
pe întinderile sale;
dinspre soare, portocale
strălucesc în cerul pur.
Crângurile numai zale
clatină pe umbre moi.
panseluţe râd în noi
ca în pajişti ideale.
Printre razele ce joacă
melodiile, ca visul.
zările-şi întind caisul
cu parfum de busuioacă.
Barca leagănă uşoară, peşti de-argint roiesc pe-aproape, noi sărim goluţi în apă cu tot ceru-adânc de vară.
Iulie, 1988
Rând la lapte
Stau la cozi pensionarii.
plini de avarii
şi de trecut;
costelivi.
guralivi.
unii surzi.
alţii absurzi.
cu vată-n urechi
şi, vai!
În haine vechi
ce put
a naftalină şi-a mucegai.
Printre ei.
de-acum bunei.
stau pensionarele
cu sânii sterpi
şi picioarele
pline de şerpi.
Cozi lungi.
lapte puţin.
preţ.
săltăreţ.
sticlele-n pungi:
viaţă de chin!
Dar unde-s nepoatele, apte
să prindă rând la lapte?!?
Dorm covrig;
e încă noapte.
noapte, frig
de gheaţă

şi lungă.
spre dimineaţă.
taurii ei stau să împungă
Întunericul ce stăruie.
răul ce ne năruie…
Un timp anapoda
Hei, sărmană pagină.
rămasă-n paragină!…
bat vânturi bezmetice.
lumea umblă-n petice.
gura închisă.
primăvara ucisă.
şi noi ne dosim
sub zările sparte
de vânturi deşarte;
Doamne, fă-mi parte
să scriu o carte
despre – un ţintirim
cu fiinţe vii şi fiinţe moarte…
Precauţie
Dacă te-ai fript cu supă.
sufli şi-n iaurt.
şi nu te mai preocupă
de ce au unii capul scurt.
Îl iei pe om aşa cum este, chiar când nu e, deşi îţi pare
şi circuli mai uşor pe-aceste vremuri cutremurătoare.
Te simţi mai liber, mai uşor
la pas, şi-n tot ce faci, cu tine
e cugetul şi-n viitor
nu vrea să intre c-o ruşine;
Mai bine singurel la drum, decât cu unul ce te vinde
În primul iarmaroc, precum
ar vinde-o taşcă de merinde
Sau şi mai rău, când pe la spate.
Îţi sapă viitorul tot.
şi tu-l credeai la drum, drept frate, iar el era iscariot.
Semnificaţii
Peste abisuri
s-arată zorile;
macină morile
doruri şi visuri.
ard depărtările.
ca uneori sângele;
adânci sunt zările.
Inimă, strânge-le!
şi-aşteaptă cu taina din ape.
aşteaptă cu mare folos.

duhul lui Făt-Frumos
e undeva pe aproape…
Eu ştiu că aşteptarea e cruntă cu cât mai tare iubeşti, dar, mai ceva ca-n poveşti, ca la Focşani şi Huşi va fi o nuntă…
Oamenii fac şi desfac
fel de fel de noduri mereu.
de sus, Bunul Dumnezeu
vine încoace
cu zorile coapte, cu florile crude…
s-aude… s-aude
Ieşirea din noapte.
Începeţi, oameni buni, pregătirile!
Profeţiile se împlinesc…
eu am şi început să plivesc
lăcrămioarele şi amintirile.
Orizont închis
Oraşul este cenuşiu
când populaţia-i flămândă;
mai rabdă, cuget răbduriu.
deşi răbdarea e osândă.
Foiala asta de prin pieţe
e foarte semnificativă.
lumea e tot mai costelivă.
şi viaţa dă să umble-n beţe.
Roabă e una şi-alta roabă…
Rândui un fel de-ncăiertare;
ochii sticlesc la fiecare
dup-un cartof, după o boabă
„În ţara turmelor şi-a pâinii”.
şi-un înţelept poet a vrut
ca să se sature cu câinii
la raiul unui blid de lut.
Din întrebare în mirare.
şi invers, circulă o şoaptă…
vremea se pare că e coaptă
ca să scăpăm de disperare.
Ziua-i aşa de frumoasă!
O altă primăvară
Îmi luminează geamul…
Voci la alimentară.
se dă orez cu gramul.
Acolo, jos, în spate.
la dos, ca-ntr-o ruşine
se vând doar boabe sparte.
amaruri şi suspine.
Ziua-i aşa frumoasă!
Şi e atâta soare!…

Ca-n plasă, lumea deasă
se calcă în picioare.
Voi, vremi din paradisuri.
de-aţi învia acum.
aţi înţelege cum
ne mor atâtea visuri…
Daţi-mi voie să mă închin
Ale serii fantastice perii
trec din sălcii peste râu;
vulpile cu pui, puzderii.
sar din lună, intră-n grâu;
grânele-s aproape coapte
prepeliţe zboară-n noapte
două, 4, 6, 7…
Melodii de voie bună
Ies din foi şi-n foi s-adună.
spicele când dau să sune.
lanurile-s numai strune:
cântă grânele-a minune.
Stelele se prind ca una
la un joc de foc cu luna.
arde cerul ca un rug.
spicele din frunze sug.
bobul cântă şi creează
sufletul se luminează.
Ce miracol de nespus.
un cuptor cu focul sus!
Şi-n acest cuptor încins.
pâinea lumii a învins…
Daţi-mi voie să mă-nchin
la acest mister divin.
Respiraţia lui Dumnezeu
Poienile cu flori
sunt ca voioşia copiilor
şi armonia unui cor
de îngeri la mari sărbători.
Zefirii cântă şi, instantaneu, petalele şi florile vibrează.
vibrarea, după cum luminează.
e respiraţia lui Dumnezeu.
Minunile acestea sunt printre noi –
Iubitorii de flori ţi livezi; parcă te sfinţeşti când vezi
perle şi diamante pe plantele spălate de ploi.
Mi se umple pieptul de duh.
ne simţim mai supli, mai tineri ca-n postul de miercuri şi vineri.
gata cu primăvara să zburăm prin văzduh…
Insomnie autumnală
Paşii nesomnului ies în balcon: linişte, umbre, luminile dese şi-un

gând minunat care ţese versuri cu fir de neon.

Visuri şi visuri, pe marea iubirii vâslesc cu acelaşi fierbinte sârg.

Luna coace struguri pe târg; să luăm aminte la legile firii!

Liniştea ţine de-ale nopţilor creşteri…

toamna îmi umblă în gânduri ale căror profunde intrânduri seamănă cu nişte peşteri.

Adâncurile-s un mister divin şi fac oricând loc la tăcere; ce sursă în spirit de-avere, simţi când vorbeşti mai puţin!…

Străbunii

Mă-ncălzesc la străbuni ca la foc, flacăra lor îmi umblă prin trup cum umblă albinele, vara, în stup când fagurii lor se coc şi răscoc.

Deschideri de muguri, aprinderi de struguri, crâncen vin la crama din soare, tărie de-armuri şi mai tare decât oţelul din vârfuri de pluguri.

Ne-mpărtăşim cu sfântul lor zbucium.

devenim şi mai tari şi mai buni, trăim din leagăn printre străbuni şi-nvăţăm să cântăm din fluier şi bucium.

Glasul istoriei strigă-napoi, arătându-ne mersul mereu înainte; suntem câtă frunză cu cei din morminte de-a pururi cu ochii la noi.

V-auzim, bunii noştri, venind prin milenii, în verdele ierbii ce creşte-n ogradă, vă simţim în floare livadă de meri domneşti şi sânzienii.

Creşte-ţi voi, munţilor, codrii sub soarele destinului nostru… această oglindă să ne cuprindă, să ne aprindă şi să ne-nveţe ce-nseamnă izvoarele!

Vremea e rece şi-n rele se-ntrece; greu să-i mai afli ascunsu-i resort.

O luare-aminte-i scutul ce-l port, vânt de-o mai bate să nu ne-aplece.

Călit în foc ciobănesc când vine amurgul-tăiat în două harbuz – eu ştiu, bunii mei, cât de bine

v-a prins la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz.

O, munţii mei, brazii mei tare statornici, obrajii îmi ard ca de-un chef legendar, când fecioare de voievod, la gherghef, cuseau chipuri de pârcălabi şi de vornici!

Pe-amiezi de timp, la răscruci de podişuri.

să stăm de veghe, cu focul din zori, la sfintele străbunilor noştri comori – praguri la marele noastre suişuri.

1948 – 1958 – 1968 –

Suceava – Bărăgan – Iaşi

Între secetă şi ploaie

Soarele-i numai săbii de foc.

pământul ars e urât.

seceta strânge viaţa de gât.

păcatele aduc nenoroc.

Preoţii, oamenii fac rugăciuni, scot în câmp icoanele sfinte să fie pământul ca mai înainte

plin de verdeaţă, de flori şi minuni.

Şi iată că-n zare-apar semne:

cerul începe s-asude.

plantele, multe moarte de crude.

spre viaţă încep să se-ndemne.
Pânze subţiri de nori se îndeasă.
se lasă cu apele calde şi ele
peste coline, peste vâlcele
şi peste vara ajunsă la coasă.

Marea întrecere spre marea trecere… zigzaguri de fulgere, ecouri de tunete şi muzica apelor pline de sunete, ca-n aria grânelor când sunt de secere.

Popas
Rămân pe loc
să beau o ciutură
din cerul ce-şi scutură
cireşii de foc.
Ziua se clatină
de-atâta viaţă
şi mă răsfaţă
cu mâini de platină.
Întind paharul –
spirit rotund –
şi beau nectarul
până la fund.
Boabele pline
mustesc de lapte.
roiesc în mine
astrele coapte.
Pe-acest versant e
toată minunea.
aici, între plante.
Îmi fac rugăciunea.
Sunt cicatrici şi sunt urme

Se mai strecoară şi umbre în gânduri, mai muşcă şi junghiuri în trup; când vânturi prea bat în garduri de scânduri, unele scânduri mai slabe se rup.

Pe-aici vor intra în grădini –

când nopţile suie spre mijlocul lor – discrete sau indiscrete vini şi ruşini care ne urmăresc şi ne dor.

Regretele, timpurii sau târzii, sunt cicatrici şi sunt urme ce vor continua să ne scurme cu mustrările-atâtor copii.

Balada dinspre Rohia
Un student, atins de-o boală
ce nu cruţă, dă să moară;
gura-i fierbe ca o oală –
n care dracii se însoară.
Curg blestemele-n ulcele
de văzduh luat cu-asalt:
vorbe negre, vorbe grele
spre tărâmul celălalt.

Plânge-n neputeri o mamă.
doctori vin, doctori se duc;
ceasul de la marea vamă
bate cuie-ntr-un butuc.
Gura satului desparte
firele ce trec prin spată;
băietanu-i om cu carte
nedestulă şi strâmbată.
Lăsând lutu-ntins în pat.
sufletul o ia spre creasta
de mai sus de vremi şi sat
şi mai peste lumea asta.
Zarea-i locul între două
universuri foarte-aparte.
dar de-acea lumină nouă
răul nostru ne desparte.
Spiritul se vrea-ntre-acele
zări de dincolo de ploi;
Dumnezeu, ca să se spele.
Îl trimite înapoi.
Printre lumânări şi jalea
strânsă-n inimi ce se rup.
tânărul se-ntoarce-n valea
lutului zidit în trup.
Ochii morţi se fac vedere.
mâna saltă, gura cheamă…
„Doamne, asta-i înviere!”
strigă-n lacrimi biata mamă.
Liniştit, ca până-n pragul
de-a-i fi fost mintea năucă.
spune mamei, cu tot dragul.
ce duhovnic să-i aducă
de la Rohia preasfântă –
mănăstirea dintre munţi –
„Unde noul Athos cântă.
mamă, altor fel de nunţi;
Vreau să-nfrunţi durerea ca să
pot şi eu, mai repede.
s-alung răul ce m-apasă
cu-a lui groasă lespede.
Spovedit şi-mpărtăşit voi
pleca, mamă, spre alt soare.
spre o lume-n trupuri noi.
lume care nu mai moare.
*
* * *
Vestea zboară şi aduce

preotul la patul său;
tânărul îşi face cruce
şi se leapădă de rău.
Lumea stăruie-n genunchi
şi se roagă şi se-nchină;
fiecare pare – un trunchi
şi-o coroană de lumină.
Unde-s dragoste, credinţă
şi speranţă, rugăciuni.
unde este pocăinţă.
acolo sunt şi minuni.

*

* * *

Şi feciorul a plecat, după doar un colţ de vreme… Trupul, care nu mai geme – acelaşi preot l-a-ngropat.

Ianuarie 1997

În grădină

Ies în grădină odată cu zorile.
Binefăcătoare-i prima adiere!
Colorate, aromate, florile
Îmi întind ceşcuţe cu miere.

Chemarea de-a ieşi dimineaţa în vii, în livezi, în poieni, nu e nouă… Cândva, părinţii îi învăţau pe copii să umble desculţi prin rouă.

Şi acum, iată-mă-s eu, însetatul.
luat de-al minunilor val;
În stânga ogoarele, în dreapta, satul.
În faţă, pârâul de-argint muzical.
Chiot lung de in şi tort.
Izbucnind în tot ce este.
cu trei căni în mână peste –
aceste creste să mă port.
Vinicer râzând în struguri.
mere dogorind în pom.
viaţă mişunând în muguri.
om dând mâna cu alt om;
sunt îndemnuri care-mi vin
din adâncul, marele
suflet de român senin
când salută soarele.

Bohoton, 1996

Peste zări şi peste timp
Patru dealuri în potcoavă
şi-ntre ele-un sat rotund –
binecuvântată slavă
de livezi care-l ascund.
Sat în branişte domnească
şi-o istorie a lui;

azi, în faţă, dă să-i crească
din acelaşi nume-un pui.
Între sate-un rai de vale
cu pârâu, şosea şi dacă
mă uit bine-n iarba moale
un copil păzeşte-o vacă.
Ziua-i lungă, vara-i caldă.
lumea-i toată pe ogoare;
un copil, cântând, se scaldă
şi în apă şi în soare.
Ochii caută departe.
unde cerul, pe pământ.
strălucind, deschide-o carte
numai cântec şi cuvânt.
Cartea zărilor… Ce multe
Întrebări îi umblă-n dor!
El, copil, vrea să le-asculte
glasul lor şi vraja lor.
Nu-i uşor să le-nveţi graiul
fără să alergi, să sângeri.
Doamne, poate-acolo-i raiul
unde stai păzit de îngeri!
Vaca vine mai aproape.
timpul e aşa de blând!
Pe sideful din lungi clape
Zările s-aud cântând.
Astrul zilei e-n amiaza
unei prea adânci splendori;
el îi prinde-n braţe raza
şi-o înnoadă de trei flori.
Cum ar vrea pe ea să suie
În al cerului Olimp
verticală cărăruie.
peste zări şi peste timp!…
Vaca paşte, iarba creşte.
cerul apără pământul.
el ia cartea şi citeşte.
„La-nceput a fost Cuvântul”…
Judecata-i pare dreapta
ordine din legea firii.
căci Cuvântul este fapta.
marea faptă a iubirii.
În amiaza marilor amiezi

Satele sunt nave legănând sub cer, turlele bisericilor sunt catarge vii; prins de şapte unde, visului mă cer dinspre viaţa asta, înspre veşnicii.

Broderii de vii şi livadă urcă şi se-ncurcă-n razele augustului cald; eu mă scald în soare, beat de soare, jur că, pe-a lui furcă, ziua-i caier de

smarald;

Paradis ce-ntoarce vara-n primăvară, tresăriri uşoare, fructe coapte-n flori şi din flori cu aurul dulce dând să sară în vibrări de-arcuşuri trase pe viori.

Să te uiţi pe tine în toţi şi în toate; toţi şi toate-n tine dând să se aşeze, treze simbioze şi imaculate

În amiaza marilor amiezi.
Amiază secetoasă
În unghi drept cu umbra-ngustă.
zarzărul a înlemnit duios;
jaru-i stă pe frunze gros
vara frige ca o pustă.

Broaştele-au fugit în fund de baltă; balta pute şi cloceşte rău, focurile vin din hău, cumpăna a-ncremenit înaltă.

Somnolentă, ca o spuză, calea
se tăragănă printre porumb şi grâu;
grâul nu mai leagănă din râu.
râul nu mai umezeşte valea.
Lenea s-a întins oriunde.
gâfâind ca un căţel flocos;
gândul cade găunos.
ochiul sub pleoapă se ascunde.
Oamenii stau pe la dos.
răsturnaţi ca nişte cioate;
viaţa s-a lăsat pe coate.
aerul orbeşte de sticlos.
La sfârşit de veac ocult
Bat în mal de secol valuri
şi dau liniştile-n lături;
luminat de idealuri.
un copil citeşte-alături.
Traversez cu-ngândurare
un sfârşit de veac ocult;
nu dau calea pe cărare
şi întruna îl ascult.
Este un copil, o stare
de-altitudine, cum nu-i
alta mai fermecătoare;
şi mă ţin de slava lui.
Vremea are geamuri sparte.
nouri pleacă, nouri vin;
un copil citeşte-o carte
cu-n autograf divin.
Cu Radu Gyr şi Cu Ulise
Noi năzuim spre – un paradis
posibil pentru fiecare;
ce mare este-această mare

a dragostei de dor şi vis!
Plecaţi de multişor la drum.
cuprinşi de-aprinse idealuri.
O lume se întreabă cum
din valuri răsărim pe maluri?!?
Ne-ajută sfinte călăuze, pe marea, rareori albastră, noi, numai cântece pe buze, renaştem din cenuşa noastră.
Uităm bătutul nostru-n cuie pe-o cruce care-o purtăm încă spre o Golgotă ce-n noapte suie acelaşi vârf adânc de stâncă.
Trecând prin încercări ce nu pot
ca să ajungă în cuvinte, ne ducem crezul înainte, strivind sub tălpi orice complot.
În taina dintre nopţi şi zile.
dintre tăcere şi cuvânt.
Iubirea este-al nostru-avânt
şi ochii tăi curaţi, copile.
Lumini de pietre preţioase
vibrează trupul mării drag
şi farmecele ei ne-atrag
cu atâtea simfonii frumoase!…
E-o feerie, transă… este
tot ce-i mai minunat, anume: un crez cu care trecem peste nelegiuirile din lume.
Vâslitu-acesta un galop e chiar când nu bate-n pânze vântul; Ulyse, iată şi pământul cu ale noastre Penelope!…
Dar ţărmul care vine-aproape
nu e Itaca, ci-napoi
ne duc misterioase ape
cu mările-nflorite-n noi.
Întorşi pe-al Troiei tainic mal, ca-ntr-un poem de Radu Gyr, depunem flori în cimitir celor căzuţi în ideal.
Şi iarăşi vom pleca pe mări
cum am pornit la început.
cu-aceeaşi foame de-absolut
şi însetaţi de-aceleaşi zări.
Periprava – 1960
Cuprins
Poezie de har…4
Prefaţă…6
Viaţă şi moarte…7
Eram bucuros că şi eu fac ceva…8
Vremuri – poem dramatic în trei părţi (prolog) …9
Gheorghe… 11
Maria…14
Gheorghiţă…18
Epilog…22
La Tg. Jiu, în refugiu…23

După examen, la Tg. Jiu…25
Culegătorul de zări…27
Florar…32
După bacalaureat…33
De Armindeni…34
Fata cu flori…35
La-ntâlnire-n studenţie…36
Iarnă în Jilava…37
Coşmar penitenciar…40
Minuni în minune…41
După cules…43
Noapte în câmp…44
Cu zmeul…45
Naşterea Domnului…47
Cântă îngerii colinde…48
Paştele Domnului, Paştele…50
Cu vaca…51
Zbor şi crez…53
Eliberarea…54
În Bărăgan…58
Aşteptare în Bărăgan…59
În preajma secerişului…61
Ielele…62
Vară-n câmpia română…63
Izvorul cerbului…64
Cântă, poete…65
Visurile…66
Cununii…67
Sânzienele…69
Iunie în Bărăgan…71
Nostalgii…72
Toamnă cu alt înţeles…74
Invocare…75
Lumi şi lumi…77
Iubito…78
Peste ani…79
Aşteptare în oraş…80
Ploaie de iunie…81
Ghicitoarea mea de fum…82
Taina ciobănaşului…85
Livezi etajate…88
Armonii…90
La o cafea…91
Sfârşit de toamnă bacovian…92
Reverie…93
Cioplitor în soare…94
În vacanţa mare…95

În grădinărie...97
Apa vie...98
Aberaţii...99
Satul...101
Somn în câmp...102
Setea de absolut...104
Întoarcete-acasă, copile...105
Sfârşit de toamnă...106
Avem nevoie şi de-ngândurare...107
Mă-ntorc între cărţi...108
Pe lacul liric – Iaşi...109
Rând la lapte...110
Un timp anapoda...112
Precauţie...113
Semnificaţii...114
Orizont închis...116
Ziua-i aşa de frumoasă!...117
Daţi-mi voie să mă-nchin...118
Respiraţia lui Dumnezeu...120
Insomnie autumnală...121
Străbunii...122
Între secetă şi ploaie...124
Popas...125
Sunt cicatrici şi sunt urme...126
Balada dinspre Rohia...127
În grădină...131
Peste zări şi peste timp...133
În amiaza marilor amiezi...136
Amiază secetoasă...137
La sfârşit de veac ocult...138
Cu Radu Gyr şi cu Ulise...139